

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1980, październik 17 Informacje

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 746
maszynopis

Informacje przekazane w dniu 17 października 1980 roku.

1. Informacje z instancji stopnia podstawowego:

GŁOGÓW

- niezadowolenie załogi „Famaby” z pisemnej odpowiedzi Wojewody na wysunięte postulaty i żądania. Stwierdzenia: „znowu zamącił, znowu zamydlił ludziom oczy”. Treść odpowiedzi Wojewody podano przez radiowęzeł,
- oczekiwanie na Plenum KM i KW. Wypowiedzi: „zmiany kadrowe zadowolą ludzi”,
- w GPB na terenie zakładu wywieszono list Wałęsy do tow. Jagielskiego i tow. Kani. Z treści listu wynika, że w wystąpieniu tow. Kani na posiedzeniu plenarnym przedstawiono nieprawdziwe fakty i złą interpretację żądań robotników,
- niezadowolenie z powodu braków mięsa – „jest znowu gorzej”.

JAWOR

- notuje się niezadowolenie członków PZPR o długoletnim stażu, że tow. Kowalczyk został wicepremierem. Wypowiedzi: „on był od spraw porządku, za jego kadencji były te wszystkie nadużycia, a teraz awansuje się go do przodu na stanowisko wicepremiera”,
- w ZKiMR na zebraniu NSZZ stwierdzono, że „załoga jest zdecydowana na strajk. Zdają sobie sprawę, że jest źle, że pogłębi się kryzys, ale załoga musi być solidarna”. Czekają na decyzje z „góry”.

LEGNICA

- WPK, PKS są pytania, kto jest odpowiedzialny za brak części zamiennych, które „wymontowuje się z samochodu do samochodu”,
- w Chłodni Składowej i „Herbapolu” oddano po 5 legitymacji part. (w tym 9 członkowskich),
- w wielu zakładach ludzie nie chcą płacić składek partyjnych,
- w Hucie Miedzi „Legnica” dość powszechnie mówi się o potrzebie rozliczenia ludzi odpowiedzialnych za niesprawiedliwość. Notuje się wiele pytań: „czy byli członkowie Biura Politycznego są pociągnięci do odpowiedzialności? Nie wystarczy zdjąć ich ze stanowisk”, „dlaczego jest tak mało materiałów w „Nowych Drogach” nt. IV i V Plenum KC?”, „kiedy wydrukują się VI Plenum? Bardzo chcemy głosów w dyskusji, ale całych, nie streszczeń”,

- w środowisku kolejarskim z 5 KZ NSZZ powstał komitet koordynacyjny na teren całej dyrekcji. Jutro w Wagonowni w Miłkowicach odbędą się wybory nowej rady zakładowej. Są głosy, że Wałęsa będzie dzisiaj przyjęty przez Jabłońskiego, a jeżeli statut nie będzie zatwierdzony, od dn. 27 X ogłoszony zostanie strajk okupacyjny,
- w dn. 16 bm. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie członków Sp-ni „Odzież”. Podjęto decyzję o utworzeniu od 1 stycznia [1981] dwóch niezależnych spółdzielni.

CHOJNÓW

- niezadowolenie w zakładach pracy z plenarnego posiedzenia KW, ludzie domagają się zmian kadrowych w KW i UW,
- padają stwierdzenia „że będą strajkować, jeżeli będą decyzje Międzyzakładowego Komitetu”,
- w „Dolzamecie” oddano 2 legitymacje kandydackie.

POLKOWICE

- w środowisku górniczym – przede wszystkim w ZG „Rudna” mówi się o strajku w dniu 23 bm.,
- na zebraniach partyjnych w ZG „Rudna” i ZG „Polkowice” krytycznie oceniono działania Wojewody w zakresie zaopatrzenia rynku. Mówiono, że „nie wypełnił obietnic”. Podawano przykład, że wczoraj na osiedlu „Kopernik” w Głogowie, gdzie mieszka ok. 17 tys. ludzi przywieziono 34 kg żeberek. Stwierdzenia: „[tekst nieczytelny] ale ludzkie”.

2. Informacje przekazane przez pracowników politycznych KW:

- na zebraniu wiejskiej POP w Wilczycach (gm. Legn. Pole) podniesiono wiele problemów, które zdaniem wypowiadających się hamuje rozwój produkcji rolnej. Podawano przykłady niegospodarności (m.in. budowa posterunku MO, budowa motelu) oraz niewłaściwego traktowania rolników przez jednostki usługowe. Zanotowano wypowiedzi: „po przyjściu Gomułki do władzy rolnik z ochotą zabrał się do pracy, wzrosły plony. Dobrze zrobił, że rozwiązał spółdzielnie, była to słuszna decyzja. Później zaczęto przyspieszać tempo przejmowania ziemi przez państwo różnymi sposobami, renty itp. Wynik tego to obecny kryzys”. „Samorząd wiejski został zniszczony w latach 70-tych. Wielu działaczy autentycznych nie odzyska się. Obecnie niektórzy obwieszani są funkcjami jak choinka. Trzeba podjąć pracę na rzecz tworzenia aktywu samorządowego na wsi”.

- na zebraniach partyjnych w głogowskiej „Famabie” mówiono, że rozdyktowanie załogi niekorzystnie wpływa na wydajność pracy. Dyskusje dotyczą głównie działalności związków oraz słabego zaopatrzenia rynku. Postulowano, by „ujawnić dalszych Szczepańskich”, poprawić zaopatrzenie w sklepach i dokonać zmiany reformy szkolnej (m.in. zrezygnować ze Zbiorczych Szkół Gminnych). Żądano zwiększenia kontaktów radnych z wyborcami, by dowiedzieć się „jak oni reprezentują wyborców”. Mówiono o potrzebie odbywania raz w roku zebrania całej POP. Dotychczas oddano 3 legitymacje PZPR. W zakładzie tym obserwuje się duże oddziaływanie NSZZ z Wrocławia,
- w PKS O/Głogów obserwuje się „rozbicie” załogi spowodowane sytuacją w związkach zawodowych np. załoga stacji obsługi opowiada się za NSZZ. Nasiliły się wizyty i kontakty emisariuszy NSZZ. W rozmowach stwierdza się, że środki masowego przekazu dużo informują o NSZZ, a nie przedstawiają działań starych związków. Mówi się, że „dezorientuje to tych ludzi, którzy wahają się jaką podjąć decyzję”. Sekretarz POP i dyrektor wyrazili zadowolenie z częstych kontaktów z przedstawicielami KW, stwierdzając jednocześnie, że istnieje potrzeba nasilenia kontaktów z instancją miejską.

KBO Lubin

- mówiono o drobiazgowym wkraczaniu KM w kompetencje działania Kombinat. Instancja miejska poprzez Prezydenta zabroniła przenosić ludzi z ZBO Lubin na teren budowy w Chojnowie (otrzymano w tej sprawie pismo Prezydenta). Wnioskowano o zlikwidowanie Zakładu Budowlano-Montażowego w Złotorzy, gdzie na 78 pracowników produkcyjnych zatrudnionych jest 28 pracowników umysłowych. Jednostka ta ma zbyt niskie plany przerobu, np. w roku 1981 ma wybudować tylko 10 tys. m² p.u. mieszkań, podczas gdy PGR mają plany wys. 40 tys. m² p. u. Negatywnie ocenia się współpracę z Wojewódzkim Zarządem Rozbudowy Miast i Osiedli w zakresie rozwiązywania spraw projektowych. Przykładem może być odmówienie przez dyr. Bąka wykonania projektu na ocieplenie budynków mieszkalnych. Ponieważ Kombinat nie ma odpowiedzialnych służb, sprawa ta musi być zlecona przez Wojewodę Legnickiego. Z wypowiedzi wynika, iż w ostatnim okresie obserwuje się „usztynienie” stanowiska Spółdzielni Mieszkaniowej w zakresie odbioru efektów.

PKS O/Lubin

- na posiedzeniu Egzekutywy POP w dn. 13 bm. z oburzeniem mówiono o tym, że tow. Malik w połowie września polecił złożyć członkom Egzekutywy rezygnację z powodu słabego działania. Podkreślano fakt, że na przestrzeni 3 lat „nikt nie pojawił się z KW, nie było także opiekuna społecznego”. Mówiono o tym, że załoga została „opanowana” przez NSZZ. Członkowie PZPR są pod presją NSZZ, stąd często stwierdzenia: „nie mamy tylko płacimy składki”, „jest to efekt naboru dla wykonania planu przyjęć”.
- na zebraniu POP w dn. 16 bm. bardzo ostro stawiano problemy dotyczące zaopatrzenia w mięso i likwidacji sklepów komercyjnych. Krytykowano sprawy budownictwa mieszkaniowego i sposób rozdziału mieszkań. W roku bieżącym otrzymano od Wojewody tylko 1 mieszkanie, podczas gdy ZT KGHM otrzymał kilkadziesiąt mieszkań. Mówiono o niezasiedlonych od kilku miesięcy lokalach na osiedlu „Przylesie”. Żądano rozliczenia osób, które podjęły decyzję o budowie dworca PKS w Polkowicach i Trójbazy LPK Lubin. Wnioskowano o realne ustalanie planów przez zjednoczenia i przedsiębiorstwo, by głos decydujący miała załoga. Wnioskowano do I sekretarza KM, by podjął działania na rzecz rozbudowy zajezdni. W związku z tym proponowano, by na inny teren przenieść zajezdnię WPK i wysiedlić jednego obywatela. Krytycznie oceniono działania I sekretarza KM na rzecz pozyskiwania mieszkań dla załogi PKS. Żądano zlikwidowania „formalnego” opiekuństwa nad POP z ramienia instancji, gdyż opiekun był tylko jeden raz na posiedzeniu Egzekutywy POP. Mówiono, że istnieje potrzeba, by w zebraniach uczestniczyli przedstawiciele KM, bo dotychczas „towarzysze z KM są tylko wtedy, gdy jest ktoś z KW”. Z niepokojem mówiono o tym, że obecnie istnieją duże trudności z zaopatrywaniem załogi w ziemniaki – „Lubiński Kombinat Rolny odmówił realizacji zamówień, jest to niezgodne z tym, co mówił Wojewoda na Plenum KW”. Stawiamy pytania: „jak zamierzamy spłacić 20 mld zadłużenia”.

[podpis odręczny, tekst nieczytelny]

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023